

Ни данас се не назире крај западном вековном егоцентризму помешаном са великом количином свуда разливане, енциклопедијске глупости. Уосталом, глупост је космичка појава. Још од Л. Хенри Моргановог, Е. Тејлоровог или Џ. Фрејзеровог еволуционизма у антропологији, па све до бесмислених егзибиција принчева и принцеза без икаквог политичког значаја којима су остали још само украс и скупи кич, провлачи се потпуно исти људски себичлук, односно несвест и неспособност да се човечанство сагледа релативистичким, али солидарним и заједничким очима.

Међутим, у односу на кич који је после њих уследио, Морган Тејлор или Фрејзер су ипак били умни људи који су просто логички грешили, док су њихови данашњи духовни потомци засути и претрпани укусом, више некорисних него корисних идиота и ритуалним скупим безумљем.

Извесна Кејт и извесни Вилијам, од својих сасвим безначајних приватних живота и својих, у интелектуалном, моралном или стваралачком смислу сасвим безначајних личности, направили су велику светску медијску, не забаву, већ Гала-шоу-биз-шмиру. Сва бентамовска деца по свету, гурала су се недавно у лондонским редовима бескрајних бројки и у логици великог броја, а све српске провинцијске телевизије бациле су се на извештавање о венчању ове две релативно небитне индивидуе. Колико ће дуго они држати усне на уснама, да ли ће им се припишкити док буду ходали црвеним тепихом, по ком критеријуму су биране званице за њихово венчање? Шта су гости имали прилике да обедују? Кејтин прст је у тренутку стављања прстена пружио отпор и то је изазвало поплаву анализа и нагађања. Зашто јој је прст у том тренутку био дебљи? Да није случајно трудна? Или је исувише узбуђена пред венчање?... И тако у круг.

Егзистенцијална раван оваквих интересовања слична је данас оној коју бисте добили ако бисте у овом тренутку, под бомбама, Муамеру ел Гадафију поставили следеће питање: од ког материјала је направљена лоптица за голф којом је играо енглески манекен, краљ Идриз?

Не би ли се боље објаснило необјашњиво (у ствари необјашњива и редундантна

количина кича), у медијима је чак наведена и архетипска категорија "бајке", како би ова дубински разјаснила бучан и мегаломански догађај. Обична девојка постаје "принцеца", тврдило се, као у бајци, и отуд је све то народу толико привлачно. Додуше, ово смо већ једном у новијој енглеској империји имали прилике да одгледамо, па смо видели како је једна бивша "обична" девојка у лошем плагијату лондонске краљевске бајке неславно завршила.

Али, бајке су, наравно, нешто сасвим друго. Бајке су дубинска психоанализа нашег одрастања и постајања личностима и у њима је увек потребна нека морална заслуга као пропусница за свет бесмртних. Бајке награђују наше психолошко сазревање и снагу нашег Ега у развоју која у оваквом случају кича, уопште не постоји. Тумачити један сличан догађај поредећи га са бајком, само је пуко неразумевање правога и дубинскога значења бајки, а такве скупе забаве патолошко су сањање стварности или њен лош сурогат.

ВЕСЕЛА WASP ДРУЖИНА

Иако се може рећи да су и католици и протестанти врло рано установили *морал слободе и одговорности*

, за разлику од католичке филозофије друштва и једнакости, протестанти, калвинисти и њима слична учења различитих деривираних секти, задржали су схватање о *предестинацији и божјој изабраности, односно о људској априорној неједнакости* (овога пута и на земљи и на небу). У том гледању на смисао људског живота, онај ко на овом земаљском свету успе, у свом успеху види знак своје изабраности, док онај који у животу и послу не успе, у свом поразу такође види неумитну божју вољу да не успе, односно да (на друштвеној лествици) остане ту где је. И поред тога што је био увод у модернизам, може се рећи да протестантизам овим дефинитивно у људско схватање уноси колико снажни индивидуализам, толико и неку врсту инегалитаризма, односно *предестиниране неједнакости људи*

, која ће много касније, послужити да пасивистички оправда све неједнакости друштва неразвијеног и почетног капитализма. Са много разлога може се рећи да су та имплицитна филозофија и тај вредносни систем и дан данас доминантна филозофија слике света, пре свега, политичких и економских слобода «неолиберализма» англо-америчког типа. Тако је и слика о "обичној девојци" која постаје "принцеца", што би у правој бајци (односно у људском несвесном архетипу) могло истински да се догоди, овде суштински немогућа. Овде је таква метаморфоза потпуно неизводива, а оно што видимо обична је мимикрија увијена у провидну, али скупу медијску паралажу. Актери овог и сличних мегаломанских догађаја, увек припадају једној финансијски привилегованој групи људи која живи виртуелни живот ван датих људских реалности. С друге стране, по својим умним и моралним квалитетима, овакви људи су више него

исподпросечни, те их ниједна права бајка, у ствари, не би ни узела у разматрање.

Ако је ко имао прилике да постане популаран супротстављајући се безумној и агресивној освајачкој међународној политици енглеске новије државе и историје, то је свакако енглеска краљица. Она је као морални лик могла да се укључи у критику сурове политике њене државе у новијој историји. Али, она то никада није учинила. Од времена стогодишњег рата са Французима, преко бројних опустошених колонија, "опијумског рата", инструментализовања Ислама, врбовања Анте Павелића за енглеску обавештајну службу, манипулисања југословенским покретом отпора, масакра на Фокландима, идеологије Трилатерале, па све до недавних англо-америчких савезништава у бомбардовању немоћних земаља, континуитет "Империје" се одржао. Ствари су напредовале унутар царства, а у колонијама је важила философија Томаса Хобса да је "човек човеку вук". Парламентаризам, благост и елеганција развијани су у кући, а за "споља" је важила стара енглеска пословица: "што јаче косиш траву, то боље расте". У преводу: што си суровији са поробљенима, то боље колонијалне плодове жањеш.

На такав континуитет Империје који се одржао до данас, а на који је у својим анализама указивао и Никола Пашић, мало који истински Хришћанин може да буде поносан. Зато цела ова прича о круни и енглеском континуитету, у ствари не значи ништа. За оне који добро познају историју и суштину, она не представља ни континуитет људске мисли, ни континуитет људске доброте, ни континуитет људске просвећености, већ искључиво континуитет освајања, ратова, уцењивања, утилитарног морала, лукавости, поткупљивања и политичких свргавања. Уз додатак тренутног континуитета глупе и скупе забаве. На жалост, чак ни лепота нових лондонских младенаца ово не може да промени.

Данас три милијарде људи гледа, не државно, већ дворско венчање два елегантна, дотерана, али потпуно неважна бића. Чак је и Рокантен из Сартровог романа "Мучнина" много историјски значајнији лик него ова два лика заједно, јер је његова слобода била већа од њихове. Све и да (ако) наследи круну, младенац-монарх вероватно ће само даље следити наређења финансијских лобистичких група и утилитарног ратног резона "превентивних ратова". Његови приједи, украси и раскалашност служиће углавном зато да одврате поглед енглеског народа од политике "завади па владај" коју ће влада и парламент на острву, по свој прилици, и даље водити.

Енглеска династија, наравно, има своја средства да угости оволике госте на венчању, иако би боље било да та средства подари земљама које је у бомбардовањима њена држава спалила. Али, ту је и велика новчана корист коју сав тај кич доноси енглеској

држави, на шта протестантски дух свакако није равнодушан.

Шта се све још оваквим бучним догађајем постиже?

Колики је значај таквог догађаја, питају се наша српска медија? Огроман је.

Потребно је смирити незадовољне енглеске грађане у тренутној економској рецесији која их је зграбила за гушу, и успавати их да не виде како горе људи у Бенгазију где њихова отаџбина, Енглеска има значајно место у нападачком, агресивном тријумвирату. Наравно, штета је што француски председник Саркози са својом дамом, као и амерички председник, Обама нису такође били позвани на једно овакво венчање, јер су и њима потребне камуфлаже и диверзије због крвопролића у Либији које су обојица започели.

Има анализа које сматрају да догађај гламурозног лондонског венчања стимулише осећање заједништва међу људима. Свакако да стимулише, само је питање ког, каквог и чијег заједништва? Наравно, одговор је WASP (white, anglosaxon, protestant) заједништва. Заједништво човечанства, оно право заједништво које лежи у свакој аутентичној архетипској бајци, у оваквом декору не постоји. Овакво венчање могу жељно да гледају једино поданици енглеске империје. Читава зона "Ешелона", над којом и даље "влада" енглеска краљица, сигурно је детаљно пратила ово венчање, на исти начин на који би неку забаву Јосифа В. Џугашвилија Стаљина вероватно нужно пратио читав комунистички лагер.

Али остатак човечанства то не види и не схвата. Свет опустошен крађама и ратовима још од викторијанског времена, још из доба када су енглески банкари први почели да продају ратове као што се продају чарапе или пекмез, има још увек много важније догађаје.

Једино су Кинези, као нација која се поново уздигла, у овом тренутку показали смисао за цинични хумор, намерно плагирајући виђени свадбени кич у неком свом локалном, такође, историјски безначајном, венчању.

А затим, одмах после доминације "енглеске круне" нашим српским племенитим електронским медијима плаве крви, следио је повратак у "тамни вилајет" са прилозима најбеднијих српских породица које живе поред Приштине, горе него енглески сиромаси из 16 века. То је било као после пасторалне симфоније прећи на ударце чекићем. Видели смо кућу Драгана Крстића (Доња Гуштерица, општина Липљан) који са неколико чланова породице живи са пар хиљада динара месечно, и то уз "тржишне" цене лекова које нико не жели да му поклони. Затим, видесмо бајку Снежане Миловановић Бекић из Грачанице која са неколико деце живи у влажној и мрачној шупи и плаћа је 50 евра месечно, радећи ноћу да би и ово зарадила. И још десетак сличних судбина само у том крају... Заједничко свим овим људима на Косову, поред тога што нико није гледао "венчање века", било је и то да су сви желели да себи одузму живот, јер тај живот у толикој количини понижења за њих више нема никаквог смисла.

И ту сад застаје свака психолошки нестручна анализа лажних бајки. Како бајку тумачити даље када би баш ови сиромаси (а не лондонски младенци) у правим индоевропским бајкама пронашли чудотворно решење да преживе и победе Зло?

СВЕ ДАЉЕ ОД БОГА, А СВЕ БЛИЖЕ ПРАШИНИ

Све смо даље од Бога, а све ближе прабини, рекао би енглески песник Т.С. Елиот. Живот нам се изгубио у одживљавању неаутентичног, мудрост нам се изгубила у знању, а знање у бесмисленим информацијама, налик на ову о лондонском венчању. "Утопија" Томаса Мора такође је бајка која се није остварила. Али, зато, ни свет суровости о коме је писао Чарлс Дикенс није нестао. Сан о коме је сањао Николај Берђајев (у ствари сви славјанофили) далеко пре комуниста, свет у коме ће свако радити за свакога и свако узимати колико му је потребно, и даље потајно тиња и нада се у својој разноликости и вери, независно од агресивног WASP новчаног утилитарног прозелитизма. Иако је енглеска монархија вероватно јефттинија од овакве републике која Србију изједа као што бројни мишеви буше рупе у сиру, свеједно, енглеска краљевска венчања аутентичне људе не интересују. Па чак ни онда када знамо да се богатство свих српских тајкуна који су за украдене паре куповали по Лондону, одлива, у крајњој инстанци, управо енглеској круни! Једноставно, праву бајку не могу да режирају олигарси удружени са плутократијом. Већ на случају принцезе Дајане, показали су да они могу да режирају само лоше полицијске филмове.

Праву бајку пише дубинско колективно, универзално несвесно у човеку и оно је увек имагинарно исправљање неправде. То никада није "прича са западне стране", јер у време њеног настанка, "западна страна" није ни постојала. Правој бајци не присуствују

Енглески кич: Паве и лажне политичке бајке

Пише: Мила Алечковић Николић
уторак, 03 мај 2011 13:54

званице са дворских или скупштинских спискова, већ јој присуствује читав човечански род у хришћанском савезу душа. Праву бајку не гледа гладан народ уз насилну телевизијску претплату, него је здрави, сити и задовољни ноћу сањају, а дању, у вери, граде сви без разлике, и обични и необични људи.